

Ineens was ze dood

Achter elke rouwadvertentie gaat een verhaal schuil. Mickelle Haest tekent wekelijks de ervaringen op van een Amsterdamse uitvaartverzorgster.

Een jonge vrouw staat te schilderen in haar atelier. Haar impastotechniek is volgens vrienden fabuleus. Met dikke klodders olie- verf en vette streken zet ze kleur op groot canvas. Met een paletmes werkt ze de klodders bij, de onregelmatige structuur zorgt voor kleine schaduwen. Ze voelt zich niet lekker, ze is duizelig en zakt neer op de kruk die naast de schildersezal staat. Het paletmes valt op de grond. Ze drukt op de sneltoets van haar mobiel, onsamenhangend bericht ze haar vriend. Met loeiende sirenes wordt ze even later naar het ziekenhuis gebracht, daar is ze niet meer te redden. Een herseninfarct is haar fataal geworden.

“Ineens was ze dood,” zegt haar vriend als ik met hem, haar vader en een paar vrienden de uitvaart bespreek. In een kleine kunstgalerie in het centrum van Amsterdam zitten we bij elkaar. Een kerk in een buitengebied wordt genoemd als afscheidssplek, de naam van een vriend als ceremoniemeester. “En er moet een heel goede catering zijn.”

“Na het samenzijn wil ik haar in haar eigen bus naar de begraafplaats brengen.” Het totale ongeloof van plotseling verlies dringt schoksgewijs door. Schijnbaar vanuit het niets barst de vriend plotseling in snikken uit. Hij legt zijn hoofd op tafel. Een vriendin streelt zijn lange, warrige haar glad.

Met de rieten mand die de nabestaanden als kist hebben gekozen, rijd ik naar het ziekenhuis. In het mortuarium stap ik de verzorgingskamer in. Een kale kamer met een reproductie aan de muur en een verzorgtafel waarop de mortuariummedewerkers de vrouw alvast hebben neergelegd. Ze heeft een ziekenhuishemd aan, er zit een naamsaanduiding aan haar teen. Ik vul alvast een teiltje en maak een washandje nat. Twee vriendinnen komen helpen. Vrijwel direct nemen ze mijn taak over. Liefdevol spreken ze tegen de vrouw.

“We gaan even je haar mooi doen. Wat ben je toch prachtig.”
Regelmatig zeggen men-

sen dat een overledene er zo vredig bijligt als ze de persoon opgebaard zien. Vaak is dat ook zo, het gezicht ontspant na het overlijden. Vooral na lang lijden verdwijnt de pijn uit het gezicht.

“Nu trekken we je lievelingsjurk aan.” Ik geef de jurk aan die klaarligt. Het is zo’n jurk die is opgebouwd uit gekleurde stukken. Die met een merknaam waarvan je niet weet hoe je hem moet uitspreken. Steeds vaker kom ik deze jurken tegen. Ze doen me altijd aan haar denken. Haar nagels worden gelakt, op haar gezicht gaat een laagje make-up. Niet te veel, want make-up op gesloten ogen toont anders. Met zijn drieën leggen we haar in de mand.

De vriend bestuurt de bus en rijdt met de vrouw achterin naar de uitgekozen kerk. Daar zijn de stoelen weggehaald, iedereen staat. De vrouw wordt naar het koor van de kerk gedragen en neergezet. De rieten mand gaat open. Genodigden werpen een laatste blik op haar, af en toe vraagt iemand de aandacht. Warme woorden echoën zacht in de kerk met zo nu en dan een woord van onbegrip voor het plotseling ‘wegnemen’ van de vrouw.

Op de begraafplaats jaagt de wind. Zomerwarmte is door een lagedrukgebied verdreven. Aan de rand van het gedolven graf klinken nog een paar woorden in dichtvorm, dan zakt de mand naar beneden. Als de mand op de bodem is aangekomen, pakt het merendeel van de aanwezigen één van de scheppen die zijn klaargezet. Met kracht nemen ze happen uit de berg rulle aarde naast het graf. De vriendinnen die de catering verzorgen, reiken glazen drank uit om het gemoed hoog te houden. Met zijn allen dichten ze het gat.

*Die kleurige jurken
doen me altijd aan
haar denken*